„UNIVERSUL" IN ȚARĂ

Şedinţa consiliului de prefectură al jud. Hunedoara

Deva, 25 Iunie

La prefectura judeţului Hunedoara s'a ţinut o şedinţă a consiliului de prefectură, prezidată de către d. colonel Constantin Bengliu, prefectul judeţului, secretar al şedinţei fiind d. dr. Amos Gligor, şef de cabinet.

La această şedinţă au fost prezenţi pretorii tuturor plaselor din judeţul Hunedoara.

D. prefect, în expunerea d-sale, spune că guvernul dorind a face din ajutorarea familiilor sărace ale concentraţilor o operă socială echitabilă, deaceia atrage atenţiunea d-lor pretori asupra ordinelor anterioare ale prefecturii şi-i invită din nou ca să cerceteze modul cum comisiunile îşi exercită atribuţiunile fixate de lege şi cere sancţionarea cu toată asprimea a eventualelor abuzuri.

Invită apoi pretorii să ia de urgenţă măsurile necesare ca podurile şi drumurile deteriorate din cauza inundaţiilor să fie reparate şi aduse în bună stare; pe d-nii pretori să îndrume pe locuitorii comunelor, ca terenurile inundate să le însămânţeze din nou cu porumb sau cu plante furajere, deoarece în ceasul de faţă nicio palmă de pământ nu este permis să rămână nelucrată.

D. prefect fiind informat că unele preturi şi primării de oraşe răspund cu întârziere la ordinele prefecturii, cere ca la primării şi preturi întreaga corespondenţă să fie expediată fără întârziere.

Atrage atenţiunea pretorilor să ia măsuri ca notarii împreună cu primarii şi şefii posturilor de jandarmi să îngrijească ca toţi proprietarii de cai să se prezinte cu caii înscrişi în tabele în faţa comisiilor de rechiziţie.

Pretorii raportează situaţia căsătoriilor celor ce trăiau în concubinaj în comunele din judeţ, până la data de 9 Iunie şi anume: căsătorii încheiate la ofiţerul stării civile 226 perechi, la biserică 235 perechi, In urma căsătoriilor încheiate s'au legitimat 30 copii. Totodată pretorii raportează că încheierea căsătoriilor celor ce trăesc în concubinaj, în majoritate nu s'au putut încheia pentru motivele că o parte din ei nu sunt divorţaţi, altă parte nu şi-au putut procura actele necesare şi o mare parte sunt concentraţi.

La sfârşitul conferinţei pretorii raportează asupra situaţiei generale din plasele lor. Din cele raportate d. prefect constată că starea de spirit a populaţiei în general este mulţumitoare şi liniştită.

D. colonel Constantin Bengliu constatând că ordinea de zi este epuizată, mulţumeşte celor prezenţi pentru participare şi declară conferinţa închisă.

Instalarea noului paroh-protopop român-unit din Deva

24 Iunie.

Se ştie că dr. Iuliu Raţiu, fost paroh protopop român unit în Deva, a fost înaintat vicar al Timişoarei. In locul său rămas astfel vacant, a fost numit S. S. Ştefan Bălan, secretarul episcopiei de Lugoj.

Instalarea noului paroh protopop s'a făcut cu o deosebită solemnitate Duminecă, 23 Iunie. Premergător instalării, s'a celebrat sf. liturghie în capela din piaţa Gh. Bariţiu, pontificată fiind de însuşi vicarul general al Episcopiei Lugojului, Victor Deleu, asistat de preoţii: canonic Virgil Pop, Iuliu Raţiu vicar Timişoara, protopop Ştefan Bălan Deva, preot Marcu Bora Călan-Băcia, preot Septimiu Câmpean Bârcea Mare, preot Ioan Sodor Spini, preot Virgil Muntean Turdaş, preot Ioan Mădan Simeria, preot prof. Victor Opriş Deva, preot Vescan Nic. Crişcior, apoi preoţii Pascota din Vegel şi Ungurean din Baia de Criş.

Sf. Sa. prot. ŞTEFAN BALAN

La serviciul divin a luat parte un public numeros. Dintre cei prezenţi am notat pe d-nii: colonel C. Bengliu, prefectul judeţului; col. Popescu Oct., dr. Gheorghe Drăgan, primarul oraşului; dr. Romulus Miocu deputat, dr. Antoniu Bogdan deputat, Lazăr Dânşorean deputat, preot prof. Jula, preot militar căp. Grosu Oct., Fleps Michael preot evanghelic, Gabor Anastasie preot rom.-cat., Dr. Kolosy Martin curatorul parohiei rom.-cat., Ţapu Trandafir ad-tor de constatare, Popovici Ghedeon ad-tor de încasări, dr. Dănilă Onişor presed. de tribunal, dr. Bonca Dănilă pres. de trib., dr. Moşoigo Simion directorul spitalului, Socol Dionisie pretorul plasei Deva, etc.

Actul instalării s'a săvârşit de către vicarul episcopiei, în cadrele unei cuvântări.

A răspuns, cu vădită emoţiune, noul paroh protopop.

In numele credincioşilor a salutat pe noul paroh protopop, d. dr. Eugen Tatar, prim epitropul bisericii, care într'o documentată cuvântare retrospectivă a arătat rolul bisericii române unite, în trecut şi în prezent. In special a remarcat că în luptele pentru afirmarea neamului românesc şi triumful dreptăţii sale, biserica unită a fost totdeauna în primele rânduri şi niciodată nu a lipsit de la datorie. A evocat figurile câtorva mari înaintaşi, ca: Sincai, Maior, Bărnuţiu, Ciparîu, Ioan Raţiu, Bunea, Gh. Pop de Băseşti, Lucaci, miropoliţii Suluţiu, Vancea, Mihali, Suciu.

După ce urează spor la muncă noului ales, mulţumeşte tuturor reprezentanţilor cultelor, ai armatei, ai autorităţilor, precum şi întregei asistenţe, care au ţinut a lua parte la această solemnitate.

După terminarea actului instalării, reprezentanţii cultelor au felicitat pe noul paroh protopop, asigurându-l de tot concursul lor pentru frăţească conlucrare.

Incheerea anului şcolar la liceul „Oltea Doamna" din Oradea

25 Iunie.

Incheierea anului scolar la acest liceu, s'a făcut în cadru sărbătoresc.

In cursul anului şcolar trecut au frecventat liceul de fete „Oltea Doamna" 280 de eleve înscrise. Din acestea s'au retras în cursul anului 16 eleve. Au ajuns la încheierea cursurilor 264. Din aceste eleve, 74 au obţinut media generală dela 8 în sus. N'a rămas nici o repetentă. Din 264 eleve au rămas corigente, la o materie sau două, 42 de eleve. E un procent minim de 15,9 la sută.

Ca activitate extraşcolară, liceul „Oltea Doamna" are realizări frumoase în cursul anului care s'a încheiat. A organizat patru serbări şcolare, pe cari le-am subliniat la timp. Trei din aceste serbări s'au dat în sala teatrului „Regina Maria", iar una la Tinca. Liceul „Oltea Doamna" şi-a înfiripat o orchestră de armonici şi instrumente de coardă, care acompania corurile totdeauna bine puse la punct. A cântat de două ori la radio Bucureşti şi de două ori la serbările străjereşti din Bucureşti.

In cursul anului, stolul liceului a ţinut 5 şezători şi a organizat două escursii. Veniturile serbărilor s'au dat pentru înzestrarea armatei. Apoi au fost sprijinite familiile concentraţilor, s'a trimis pe zonă obiecte din 72 kgr. lână, ţigări şi alimente. Pentru fetiţa dela ţară, botezată de stolul liceului, s'a dat un ajutor lunar de 400 lei. etc.

Enunţând realizările pe cari le-am înregistrat mai sus, d-na Aspasia Gaiculescu, directoarea liceului, a rostit o cuvântare. După ce arată că încheie un an elogiat de toate organele cari au vizitat liceul: d. ministru Petre Andrei, Ţoni, d-ra Litzica, d. Atanasie Popa, etc., un an de efort, pentru a „cimenta cel mai nobil sentiment: iubirea de patrie şi de Rege", d-na Gaiculescu spune: A fost un an mai greu, dar, gândul care ne-a fost fugar către cei plecaţi de straje la hotare, ne-a stimulat pe toţi la datorie şi am muncit cu tot sufletul şi noi, profesoarele, şi voi, dragi eleve. Au fost dimineţe când aţi venit la şcoală cu zâmbetul pe buze şi cu ochii numai lumină, dar au fost şi ore când parcă lumina ochilor voştri pierdea din strălucirea ei.

Incheind, directoarea liceului „Oltea Doamna" spune: „Şi acum, cu toţii împreună, să ne rugăm bunului Dumnezeu ca să ne stea într'ajutor, nouă tuturora, să vegheze şi să binecuvinteze scumpa noastră ţară, ca în aceste momente de grea cumpănă pentru întreaga omenire, România să rămână, pe vecie patria tuturor românilor credincioşi, neclintiţi înteleptului nostru Rege şi Dinastiei.

Şedinţa sfatului cultural al căminului judeţean din Buzău

Buzău, 26 Iunie

Intrucât d. colonel Dămulescu, fost prefect, care era şi preşedintele sfatului cultural al căminului judeţean din localitate, a demisionat din acest din urmă post, odată cu plecarea d-sale din judeţ, d. profesor Al. Mocanu, directorul căminului, a convocat sfatul pentru a proceda la alegerea unui nou preşedinte.

Membrii sfatului s'au întrunit în sala de şedinţă a prefecturii. Au luat parte la şedinţă d-nii: C. Constantinescu, prefectul judeţului, Iuliu Mihalcea, directorul Federalei „Buzăul", Ion Panaitescu, preşedintele Camerii de agricultură, dr. Teişanu, şeful serviciului sanitar judeţean, pr. A. Săndulescu, referent cultural de pe lângă Sf. Episcopie, Teodor Oprea, inspector şcolar, colonel Chiriacescu, comandantul Gărzilor Naţionale din judeţ, C. Cazan, preşedintele asoc. corpului didactic primar, pr. G. Marinescu, preşed. asociaţiei preoţilor, Iacob Gogan, preşedintele căminului cultural, G. Stănescu, directorul Camerii de agricultură, D. Şerbescu-Lopătari, inspectorul căminelor culturale în judeţ, etc.

D. Iuliu Mihalcea, preşedintele adunării, deschizând şedinţa, propune să se aleagă ca preşedinte al căminului judeţean pe d. C. Constantinescu, prefectul judeţului, întrucât şi primul rol ce-l are şi prin dragostea de care e însufleţit pentru sate, d-sa ar putea să sprijine şi să îndrumeze munca ce se cere în împrejurările culturale actuale căminelor culturale sătesti.

Sfatul, primind propunerea, alege în unanimitate ca preşedinte al căminului judeţean pe d. Constantinescu, prefectul judeţului.

D. prefect Constantinescu mulţumeşte pentru încrederea ce i se dă şi declară că preţuind aşa cum se cuvine munca ce se desfăşoară în prezent la căminele culturale dela sate va căuta să o sprijine dit toate puterile şi cu toată însufleţirea. Roagă pe membrii Sfatului ca, printr'o strânsă colaborare, să ajute fiecare în ramura sa de activitate munca aceasta.

D. prof. Al. Mocanu, directorul căminului, face apoi o dare de seamă asupra activităţii desfăşurate de conducerea căminului.

Mai iau cuvântul apoi d-nii: pr. Al. Săndulescu, colonel Chiriacescu, C. Cazan, Iacob Gogan, I. Panaitescu şi Dem. Şerbescu-Lopătari.

In încheere, d. prefect C. Constantinescu arată rolul important pe care-l au preoţii şi învăţătorii în conducerea mişcării culturale dela sate şi făgăduieşte tot sprijinul acestor factori.

Reorganizarea comerţului alimentar din Botoşani

Botoşani, 26 Iunie.

Incă din primăvara acestui an, între comercianţii alimentari din localitate: restauratori, cofetari, cafegii, etc., deşi constituiţi în breaslă, se agita ideia intrunirii lor într'o filială a S. A. C. (Sindicatul Alimentar Central), cu sediul în Bucureşti.

Astfel S. A. C., prin reprezentanţii săi legali, a influenţat mult în favoarea comercianţilor, atunci când autorităţile superioare au fost nevoite să aplice legea speculei. Datorită S. A. C. s'au înfiinţat (în orasele mari) regimul menu-urilor fixe, cari, păcat că nu se introduc şi în provincie, şi datorită cărora comercianţii alimentari constituiţi în sindicat, au scăpat de o mulţime de controale şi contravenţii împovărătoare.

Sindicatul A. C. a fost acela care a intervenit în favoarea micilor comercianţi din comunele suburbane, cari au fost scutiţi de „arenda comunală", fiind asimilaţi cu cei din oraşe.

Sindicatul a prezentat, periodic, memorii ministerelor respective, căutând să se disculpe de acuzaţiunea de speculanţi, ce li s'a adus, pe diferite căi, arătând motivele urcării preţurilor la unele alimente.

A intervenit, cu succes, în reglementarea raporturilor dintre comercianţii alimentari patroni şi lucrătorii chelneri. Societatea compozitorilor români. etc.

Iată că acum, determinat de împrejurările economice atât de variabile, s'a luat iniţiativa strângerii comercianţilor alimentari locali într'o filială a S. A. C. Filiala este în curs de organizare şi nu ne îndoim că, cei câtiva comercianţi creştini. patroni de restaurante, cofetării, bodegi. etc., vor veni alături de iniţitori să desăvârşească o operă în avantajul lor.

„Sfatul Negustoresc" existent, pe de altă parte, nu ar avea decât să-şi uşureze sarcinile prin crearea acestei instituţii auxiliare.

Spargeri şi furturi in regiunea Orăştiei

Orăştie, 26 Iunie

Oraşul Orăştie şi localităţile din împrejurimi se află iarăşi sub teroarea unor răufăcători.

In scurt timp s'au săvârşit în Orăştie mai multe spargeri şi furturi, unele la amiazi, probabil de către ţigani şi ţigănci nomade, cari inundă ţinutul şi se introduc — femeile mai ales — în casele cetăţenilor furând tot ce le ese în cale.

In comuna apropiată Căstău, trei bandiţi mascaţi s'au introdus noaptea în locuinţa văduvei Andrei Maria, din drumul Sibişelului, de unde au furat haine şi bani ameninţând pe văduvă şi fiica ei cu moartea dacă nu dau toţi banii ce au.

Femeile, strânse de gât, au scăpat din mâna bandiţilor numai după ce s'au luptat cu ei şi au strigat după ajutor.

Tot atunci a fost jefuită şi cârciuma comunală de unde s'a furat tutun, bani şi alimente, iar în ziua de 23 Iunie s'au încercat furturi pela alţi cetăţeni.

Ţinutul Orăştiei se află sub teroarea unor bande de tâlhari cari nu au fost încă prinşi!

Cetăţenii cer înăsprirea măsurilor de pază.

x◆x

Din Topliţa Română

ŞCOLARE. — In ziua de 23 Iunie a. c. s'a ţinut serbarea străjerească de finele anului, sub conducerea d-rei comandante de cohortă Jana Teadorescu Nistor. Intr'un cadru festiv serbarea a decurs în cea mai perfectă ordine şi disciplină. Cântecele străjereşti şi frumoasele jocuri naţionale au plăcut mult participanţilor.

Locuitorii com. Topliţa-Vale, aduc multumiri d-nei comandante pentru munca depusă.

Conferinţa A. C. T.-ului din Bistriţa

Bistriţa, Iunie

La Căminul de ucenici din localtate s'a ţinut deunăzi o importantă conferinţă a Asociaţiei creştine a tinerilor (A. C. T.).

Conferinţa a fost prezidată de d **Constantin Zahirnic**,, directorul Asociaţiei, prezenţi fiind d-nii Gavril Bochiş, inspector în ministerul muncii pentru învăţământul muncitoresc, protopopul ortodox Victor Mureşan, protopop greco-catolic Vasile Tătar, Ştefan Lupu, profesor la liceul „Al. Odobescu", Victor Şuteu, directorul şcoalei primare Nr. 1 „Andrei Mureşanu", Dumitru Zăgrean, directorul şcoalei primare nr. 2, din Bistriţa, M. Mureşan, directorul căminului de ucenici din Zălau, Gr. Neamţu, directorul şcoalei de ucenici din Gherla, Traian Dumbravă, profesor la gimnaziul industrial din Prundul-Bârgăului, jud. Năsăud. şi Traian Anton, secretarul căminului de ucenici din Bistriţa.

Primul a luat cuvântul d. inspector **Gavril Bochiş**, directorul căminului de ucenici din Bistriţa, care a arătat activitatea stolului cursurilor profesionale de stat pentru ucenicii din localitate, accentuând asupra spiritului de organizare şi disciplină ce domneşte în stolul acestor cursuri cu un efectiv de 254 elevi-străjeri. S'a ocupat, în continuare. de activitatea bogată şi rodnică a societăţii de lectură a căminului de ucenici. cum si de dragostea deosebită a ucenicilor manifestată totdeauna faţă de străjerie. Făcându-se ecoul nevoilor resimţite la şcoala şi căminul de ucenici de aici, a relevat între altele neajunsurile pricinuite de patronii din mica industrie, cari reţin pe ucenici dela programul de străjerie şi lipsurile băneşti pentru procurarea uniformelor străjereşti.

D. **Constantin Zahirnic**, directorul A. C. T.-ului, subliniind necesitatea unei strânse colaborări cu patronii în ce priveşte străjeria, a dat îndrumări în legătură cu executarea programului de muncă stabilit, stăruind ca prin eforturi continue din partea profesorilor, elevii, ucenicii să se poartă pătrunde de însemnătatea cântecelor şi rugăciunilor în educaţia naţională şi creştină.

A vorbit apoi despre importanţa educaţiei fizice în viaţa naţiunii, care trebue făcută în mod raţional, ferită de orice excese, cari sunt profund dăunătoare.

Referindu-se la muncitori, a declarat că şi aceştia pot lua parte la exerciţiile de străjerie, în secţiuni aparte.

A cerut introducerea unei după amiezi din fiecare săptămână, pentru străjerie, în tot cursul verii.

Relativ la nevoile semnalate, a îndemnat să se facă demersuri pe lângă primării, pentru obţinerea de ajutoare în acest scop.

D. **Gr. Neamţu**, directorul şcoalei de ucenci din Gherla, a spus că şcoala condusă de d-sa este întreţinută de comună şi întrucât primăria, sub motiv că nu mai dispune de fonduri suficiente, refuză să-i mai dea vreun sprijin, ea este ameninţată cu desfiinţarea.

D. **Constantin Zahirnic**, directorul A.C.T.-ului, a răspuns că va interveni, pentruca şcoala de ucenici din Gherla să poată funcţiona si mai departe.

Au mai vorbit apoi despre diferite probleme d-nii **M. Mureşan**, directorul căminului de ucenici din Zălau şi **Traian Dumbravă**, profesor la gimnaziul industrial din Prundul-Bârgăului, jud. Năsăud.

In incheere, d. **Constantin Zahirnic**, directorul A.C.T.-ului, după ce a promis că va trimite delegaţi din partea A.C.T.-ului pentru a face în cursul verii, ex[illegible] a ucenicilor din Prundul-Bâ[illegible]ui, jud. Năsăud, a omagiat călduros pe M. S. Regele Carol al II-lea, Cititorii şi Animatorul Romaniei Noui.

Noul protoereu al jud. Botoşani

Botoşani, 25 Iunie

Prin mutarea circumscripţiei a II-a parohiale, care avea sediul la Hârlău, în oraşul Botoşani, a fost nevoe să fie numit şi al doilea protoereu, pe care s-ta mitropolie a Moldovei l-a ales în persoana S. S. părintelui Gh. Ştefănescu care, timp de 10 ani, a fost parohul bisericei din Tg. Ştefăneşti la care post s'a remarcat printr'o rodnica activitate atât pe terenul creştinesc, cât şi pe cel social.

După cum am arătat eri, instalarea s'a făcut Luni dimineaţa, la „Căminul Preoţesc" în prezenţa S. Sale păr. **Şt. Gheorghiu**, revizor eparhial, trimisul mitropoliei şi au asistat numeroase personalităţi, preoţi, din oraş şi judeţ, în frunte cu: păr. Al. Dolinescu, protoereul circ. I-a Botoşani, păr. Sotir Simionescu, fost protoereu, pr. V. Arnăutu, pr. N. Irimescu, pr. M. Grădinaru, pr. Lumânaru, pr. Nechiforescu (Todireni), pr. Gh. Cazacu (Răuseni), pr. C. Bălan si Nicolau (Tudora) familiile T. si A. Crudu, I. Andriescu, D. Bogatu, Aurel Andreescu etc.

Te-Deum-ul a fost oficiat de păr. M. Grădinaru dela biserica sf-tul Neculai-Popăuţi, după care păr. rev. eparhial Gheorghiu a cetit decizia mitropolitană de numire a noului protoereu şi a ţinut — ca încheere — o cuvântare ocazională.

Au luat cuvântul: păr. prot. **Al. Dolinescu**, care şi-a exprimat mulţumirea de a avea colaborator un preot de vrednicia pr. Stefănescu; păr. Vos. **Arnăutu**, aducând salutul „Asociaţiei Clerului" din jud. Botoşani şi a băncii anexe „Unirea".

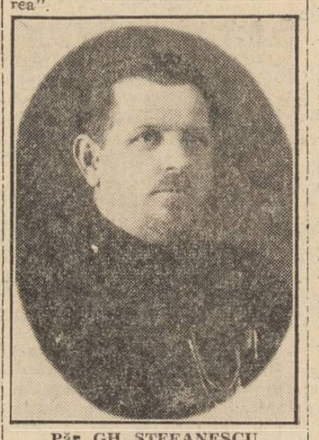

Păr. GH. ŞTEFANESCU

A răspuns păr. prot. **Gh. Ştefănescu**, care a adus omagii M. S. Regelui.

Asistenţa, în picioare, a cântat: „Trăiască Regele".

S'a servit apoi o gustare.

Serbarea dela liceul de băeţi „Al. Odobescu" din Bistriţa

24 Iunie

Liceul de băeţi „Alexandru Odobescu" din localitate şi-a încheiat anul şcolar printr'o frumoasă serbare.

La ora 10 dim. s'a făcut coborîrea pavilionului naţional, cu ceremonialul străjeresc obişnuit, în prezenţa unui foarte numeros public.

S'a oficiat apoi un serviciu religios, de către d. protopop-profesor Liviu Greabu, răspunsurile fiind date de d. prof. Longin Bucur.

A luat apoi cuvântul d. IOAN SILAŞI, directorul liceului, care a relevat activitatea şcolară şi extraşcolară desvoltată în cursul anului.

După ce a mulţumit profesorilor pentru munca depusă, comitetul şcolar, în frunte cu preşedintele lui, d. dr. Ioan Lazar, decanul baroului, pentru concursul dat, precum şi d-nelor Maria Movileanu şi M. Olinic, cari şi-au suplinit, în mod cu totul gratuit, soţii concentraţi, — a dat preţioase îndrumări celor 215 elevi, câţi a avut liceul în anul şcolar expirat, lăudând pe cei ce s'au dovedit harnici şi merituoşi.

DISTRIBUIREA PREMIILOR

A comunicat, în continuare, numele elevilor premiaţi, cărora li s'au dat diplome, şi anume: Romeo Cepănariu, Ion Doroftei şi Vasile Langa din cl. I-a; Mircea E. Şerban, Sorin A. Olinic şi Teofil Petringel din cl. II-a; Vasile I. Gotea (căruia i s'a acordat şi premiul de 300 lei din fondul „Macedon Linul" pentru limba română), Octavian I. Bohatir şi Cornel N. Făzăcaş din cl. III-a; Mircea L. Rusu, Simion N. Pop, Pavel I. Moldovan din cl. IV-a; Natan I. Amen, Ernst I. Haimovici şi Alexandru Chiorean din cl. VII-a; Mihai A. Berbecariu, Alexandru Gh. Vidican şi Alexandru T. Pop din cl. VIII-a.

D. **Ioan Sabie**, preşedintele tribunalului din localitate a rostit apoi — în numele părinţilor — o inimoasă cuvântare, în care a elogiat zelul şi conştiinciozitatea profesorilor, stăruind asupra trecutului frumos al acestui liceu, cum şi asupra nevoii de a fi menţinut.

EXPUNEREA D-LUI DIRECTOR IOAN SILAŞI ASUPRA NECESITAŢII MENŢINERII LICEULUI

D. **Ioan Silaşi**, directorul liceului, după ce a mulţumit d-lui Ioan Sabie pentru aprecierile făcute, a spus următoarele: „Intre dezideratele de căpetenie ale acestui colţ de ţară este şi acela al liceului „Al. Odobescu" din localitate.

De existenţa acestui liceu depinde în mare măsură progresul românismului de pe aceste plaiuri şi prin menţinerea căruia s'ar cimenta o piatră în plus la temelia statului nostru naţional.

Se ştie că în baza decretului-lege nr. 2886—1938, liceul de băieţi „Al. Odobescu" din Bistriţa a fost redus la gimnaziu. In anul şcolar 1938/39 el a funcţionat cu clasele VI—VIII de lichidare, cursul superior desfiinţându-se treptat, încât anul acesta a luat sfârşit.

Cum această măsură a lovit adânc interesele populaţiei româneşti din oraşul Bistriţa şi împrejurimi, reprezentanţii autorităţilor şi părinţii copiilor încă de atunci au început o acţiune pentru revenirea asupra măsurii de reducere a acestui liceu la patru clase.

Această acţiune de reinfiinţare a cursului superior al liceului „Al. Odobescu" din Bistriţa este intemeiată pe dreptul stabilit în chiar decretul-lege amintit mai sus, prin care se statorniceşte ca fiecare judeţ să aibă un liceu în capitala lui.

Oraşul Bistriţa, fiind capitală de judeţ, judeţ care are o populaţie românească de 103.130 locuitori, faţă de 41.120 minoritari, dintre cari 20.754 saşi, aceştia din urmă grupaţi indeosebi în oraşul Bistriţa şi în comunele din imediata lui apropiere, este un centru minoritar. Comunitatea săsească are la Bistriţa o garnitură completă de scoale proprii, bine înzestrate, desfăşoară o activitate culturală şi politică intensă, cu tendinţă spre hegemonie culturală în această capitală de judeţ.

Desfiinţarea cursului superior dela liceul românesc a adus şi va aduce o sporire a elevilor români la liceul săsesc şi o consolidare a acestuia, sub raportul populaţiei şcolare.

Pe lângă că este umilitor pentru români ca în ţara lor să fie siliţi să-şi dea copiii la şcoalele minoritare, pentru meseriaşii români, azi foarte numeroşi în oraşul Bistriţa, e direct periculos, deoarece mulţi dintre ei sunt căsătoriţi cu minoritare, şi copiii acestora urmând şcoală străină, se vor înstrăina şi ei. In felul acesta nu se pot evident cuceri oraşele pe seama elementului românesc. Pe de altă parte, liceul „Al. Odobescu" a atras tot mai mulţi copii de ai minorităţilor în sfera de influenţă a culturii româneşti. Liceul de stat imprimă astfel un caracter naţional vieţii de provincie din această regiune minoritară.

Bistriţa este centrul geografic al jud. Năsăud, către care gravitează 80 la sută din populaţia judeţului şi este totodată şi centrul cel mai mare administrativ, economic şi militar din judeţ.

Populaţia şcolară a liceului se recrutează: 70 la sută din oraş, 20 la sută din judeţ, fii de funcţionari, meseriaşi şi comercianţi români şi minoritari, 10 la sută din alte judeţe. Bistriţa fiind un oraş cu o bună civilizaţie urbanistică (canalizare, apeduct, lumină electrică, pavaj, strand, etc.) şi cu o climă sănătoasă care atrage pe elevii debili fizicește.

Este, prin urmare, un interes de stat de-a se menţine liceul din Bistriţa, care are condiţiuni materiale de desvoltare foarte prielnice.

Amintim apoi că atât inspectoratul şcolar Cluj, prin rapoartele nr. 614—1939 şi nr. 684—1939, înaintate ţinutului Someş, de către d. inspector general Teodor Neş şi de către d. director al învăţământului minoritar, pe atunci inspector-şef, Gh. Popa, cât şi ţinutul Someş, prin raportul nr. 8473—1939, înaintat ministerului educaţiei naţionale, au recomandat reinfiinţarea liceului de băieţi din Bistriţa.

Românii din aceasta regiune se îndreaptă cu toată încrederea către d. prof. univ. Petre Andrei, ministrul educaţiei naţionale, care a înţeles întotdeauna să promoveze şi sprijinească manifestările şi acţiunile frumoase româneşti, şi-l roagă stăruitor să binevoiască a aprecia necesitatea menţinerii şi în viitor a acestei şcoale ca liceu.

Serbarea s'a încheiat prin intonarea Imnului Regal de către corul liceului.

x◆x

ŞTIRI DIFERITE

DEVA

Duminecă, la ora 11 dim., s'a oficiat un Te-Deum, la care au luat parte un public numeros şi d-nii: col. C. Bengliu, prefectul judeţului; deputat dr. Lazăr Dânşoreanu, deputat dr. Romulus Miocu, preşedintele Partidului Naţiunii din jud. Hunedoara, dr. Victor Sufiaga, secretarul P. N., dr. George Drăgan, primarul oraşului. etc., etc.

Protoereul T. Chiffa a rostit o cuvântare despre Partidul Naţiunii.

NENOROCIRE. — Copilul Stănilă Tiberiu, în etate de 3 ani, din comuna Bulzeşti, în timp ce se juca la piatra morii de apă, proprietatea părinţilor săi, a apucat cu mâna stângă osia acestei pietre. Nenorocitul copilaş a fost astfel tras de roată, până la piept, fiind prefăcut într'o masă de carne.

In timpul accidentului, Stănilă Victoria, mama copilaşului, lucra în podul morii şi n'a observat când copilul a intrat în moară, până a văzut că moara se opreşte brusc. Cercetând, a dat de corpul neinsufleţit al copilaşului nefericit.

BRAD

IN ATENŢIA DIR. GENERALE P. T. T. — Ziarele care trebuiau aduse de autobusul c.f.r. Duminică la amiază, au venit numai Luni la amiază.

Se prea poate ca primul autobus să nu fi primit ziarele — cu care vin deobiceiu — să presupunem că nici la al doilea să nu fi venit — ceeace este inadmisibil — dar ca nici seara să nu fie aduse, aceasta este prea mult.

Astfel, cititorii n'au avut ziarul Duminică, ceeace e o pierdere şi pentru ei şi pentru ziar.

Nu ştim cărui fapt se datoresc toate acestea, dar cerem insistent Dir. generale P. T. T. să ia măsuri şi să se cerceteze de ce rămân ziarele noastre în Deva.

AJUTOARE PENTRU FAMILIILE CONCENTRAŢILOR. — Săptămâna trecută s'au distribuit ajutoare pentru familiile concentraţilor în următoarele comune din plasa Brad: Valea Brad la 14 familii, Mesteacău 6 familii, Crişan 15, Bucureşci 8, Rovina 12, Şesuri 10, Curechiu 22, Blăjeni 70, Mihăleni 10, Buceş 15, Dupăpiatra 45, Stăruja 10, Băiţa 25, Ormindea 6, Săliste 3, Hărtăgani 8, Luncoiul de jos 13, Luncoiul de sus 2, Podele 5, Stejărel 8 familii, dându-se fiecăreia câte 300 lei.

Dar numărul familiilor sărace ale celor concentraţi este cu mult mai mare şi se impune un mai mare ajutor.

O MASURA BINEVENITA. — Măsura luată ca să nu se mai taie viţei sub 6 luni, pentru regiunea noastră este binevenită, deoarece scăzuse foarte mult numărul vitelor. Tăierea lor continuă era o ameninţare pentru regiunea aceasta.

LIPSA BUMBACULUI. — Din cauză că plasa Brad n'a primit nici un stoc de bumbac, lipseşte cu desăvârşire depe piaţa noastră

Populaţia satelor noastre care îşi lucrează cele necesare gospodăriei din bumbac, simte foarte mult această lipsă şi este de mare importanţă luarea unor măsuri.

DIVERSE. — Redacţia noastră pentru ţara Moţilor şi a Zarandului se află în localitate, piaţa Avram Iancu unde se primesc abonamente, reclame, anunciuri la mica publicitate şi tot felul de informaţii pentru ziarul „Universul" între orele 12—15 şi 18—21.

TIMPUL. — După neîncetatele ploi care au inundat sămănăturile au început căldurile insuportabile. Ziua sunt călduri caniculare, iar noaptea ploi torenţiale urmate de inundaţii.

BUZĂU

ŞCOLARE. — Inscrierile la liceul Zaharescu încep la data de 14 August şi continuă până la data de 4 Septemvrie. După această dată, din lipsă de locuri, nu se mai face nici un fel de inscriere.

PREMILITARE. — Printr'un ordin al Ţinutului s'au înfiinţat în judeţul nostru 3 tabere de muncă cu premilitarii universitari şi şcolari în comunele: Patarlagele, Nehoiu şi Gura Teghii, pentru a se executa îndiguiri, canalizări, lucrări agricole „şosele, etc.

D. pretor Ioan Nedelescu a prezentat în acest scop un plan de lucru din regiunea unde vor fi taberile.

MOARTEA UNUI VETERAN. — In comuna Boldeşti a încetat din viaţă Tudor Ilie, veteran din campania 1877/78, în vârstă de 92 ani. La înmormântare a luat parte un mare număr de săteni, în frunte cu garda naţională.

ADJUD

IMPARŢIREA PREMIILOR ŞCOLARE. — Duminica trecută s'a făcut la şcoala de fete din acest oraş împărţirea premiilor la elevii merituoşi dela şcoala de băeţi, şcoala mixtă din Noul Cartier şi dela şcoala de fete.

După ce s'a făcut ridicarea pavilionului Naţional d-na Lucreţia Bordea, directoarea şcoalei de fete, a arătat munca depusă în cursul anului şi greutăţile întâmpinate, fapt ce făcuse ca din lipsa fondurilor să nu se poată împărţi premii la elevii şi elevele şcolilor. Mulţumeşte d-lui T. Parghel, pretorul plăşi Trotuş, pentru bunăvoinţa ce a avut de a procura personal cărţi pentru premii. Din partea scoalei de băeţi au vorbit d-na O. Patraşcanu şi D. Rotaru, învăţători, descriind munca ce au depus căutând prin toate mijloacele să nu se resimtă lipsa învăţătorilor dela şcoală care au fost concentraţi tot timpul anului.

După productiile elevelor dela şcoala de fete şi a copiilor dela grădina de copii mici, condusă de d-şoara Lupu, a urmat împărţirea premiilor. La această solemnitate au luat parte toate autorităţile din oraş, în frunte cu d-nii T. Pamphel, pretorul plăşii şi L. Ceauşu, primar şi foarte numeros public.

TE-DEUM. — Duminică s'a oficiat în oraşul nostru un Te-Deum pentru M. S. Regele, cu prilejul creiării Partidului Naţiunii.

Erau de faţă la biserica „Sf. Dumitru". d-nii: T. Panghel pretorul plăşii, L. Ceauşu, primar, C. Ţenov, secretarul primăriei, I. Vieru, secretarul preturei, I. Buzdugan, şeful poliţiei, comisar I. Balaci, Tr. Balaban, şeful oficiului telegrafo-poştal, Fl. Pralea, avocat, Secretarul F. R. N., M. Vlasie, avocat, comandantul G. N. al plăşii Trotuş şi comandantul centrului p. p. Adjud, d-ra C. Gavrilă, funcţionară la Primărie, V. Purcel, cassier comunal, Gh. Mihăilă, comandantul G.N. al aroşului, etc., etc.

Serviciul religios a fost oficiat de preoţii L. Chiriac şi R. Drug.

A vorbit în numele bisericei c. s. preotul L. Chiriac, arătând importanţa actului săvârşit de M. S. Regele. S'a intonat Imnul Regal.

INSPECŢII. — D. T. Panghel, pretorul plăşii Trotuş, a inspectat zilele acestea comunele Copăceşti, Cucova, Drăguşeni, Parava, Rugineşti şi Sascut, unde s'a interesat de starea cancelariilor, cassele comunale şi lucrările agricole.

ORADEA

O CANTINA A „CRUCEI ROŞII" IN GARA ORADEA. — Luna trecută, s'a reorganizat la Oradea societatea de „Cruce Roşie". Noul comitet, prezidat de P. S. Episcop dr. Nicolae Popovici, s'a pus serios pe lucru. A strâns fonduri şi a înfiinţat în gara Oradea o cantină, unde se va servi soldaţilor şi concentraţilor în trecere prin acest oraş câte un ceai, o limonadă sau un pahar cu apă. Duminică, s'a făcut inaugurarea acestei cantine.

Municipiul Oradea a acordat „Crucii Roşii" un ajutor de 30 mii lei.

REZULTATUL EXAMENULUI DE BACALAUREAT LA LICEUL „GOJDU". — Comisia de bacalaureat dela liceul „Emanuil Gojdu" şi-a încheiat lucrările. S'au inscris 102 candidaţi dela liceele: „Samuil Vulcan" din Beiuş, Izrailit din Oradea şi „Emanuil Gojdu" din Oradea. S'au prezentat 101 candidaţi din cari au trecut proba scrisă 26 şi au fost promovaţi 73.

CRIMA DIN COMUNA CETARIU. — In comuna Cetariu (Bihor), s'a săvârşit o crimă.

Ludovic Borşoşi, de 19 ani, a aşteptat în faţa casei lui pe Carol Iakob de 18 ani, şi i-a înfipt cuţitul pe la spate drept în inimă.

Victima a murit pe loc.

Cauza acestei crime este gelozia: amândoi flăcăii iubeau aceeasi fată.

FURAU BECURILE DEPE STRADA. — Poliţia a arestat pe Ştefan Dande, Iosif Borbely şi Dezideriu Polak, cari au furat becuri din străzile mărginaşe ale oraşului în noptile când se făceau exerciţii cu luminatul de război. La percheziţia domiciliară ce li s'a făcut s'au mai găsit lucruri furate.

NOUI PREOŢI. — In capela episcopiei ortodoxe dela Oradea au fost hirotoniţi Duminică: Mihail Iova, absolvent al Academiei teologice, ca diacon şi Iulian Zimbeanul, absolvent al Academiei teologice dela Arad, preot pentru parohia Săsălaz (Timişoara).

FALTICENI

DIN ACTIVITATEA GARZII NAŢIONALE A F.R.N. — In ziua de 23 Iunie în timp ce d. colonel Popescu Const., comandantul gărzii naţionale din jud. Baia, inspecta formaţiunile de gardă naţională din plasa Paşcani, împreună cu d. subinspector şcolar A. Tudorel Petru, comand